

Чернігівський національний технологічний
університет
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

МОГУЧОВ ЛЕОНІД БОРИСОВИЧ

АКВАРЕЛЬ : КАТАЛОГ

**МОГУЧОВ
ЛЕОНІД БОРИСОВИЧ
(1925-2014)**

Чернігівський національний технологічний університет
Чернігівська міська організація Українського товариства
охорони пам'яток історії та культури

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

МОГУЧОВ
ЛЕОНІД БОРИСОВИЧ
(1925-2014)

АКВАРЕЛЬ

КАТАЛОГ

Чернігів 2017

УДК 016:75
ББК 91.9:85
М 74

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Наукової
бібліотеки Чернігівського національного технологічного
університету
Протокол № 07/17 від 17.10.2017 р.

Рецензент:

Мороз Н. В. Директор Наукової бібліотеки Чернігівського
національного технологічного університету

М 74 **Могучов Леонід Борисович.**

Акварель : каталог / уклад. : В. М. Величко, Н. О. Карпенко. –
Чернігів : ЧНТУ, 2017. – 53 с.

Каталог має на меті ознайомити зацікавлених читачів з біографією та творчою діяльністю чернігівського художника-мандрівника, учасника Другої світової війни Могучова Леоніда Борисовича – майстра акварельного живопису та художника-графіка.

У каталозі дотримано хронологічний характер розміщення картин у прямій послідовності.

ЗАКОХАНИЙ У РІДНИЙ КРАЙ

Леонід Могучов народився 24 квітня 1925 року у Чернігові у великій багатодітній родині, де став десятою дитиною. Батько і матір працювали у Чернігівському драматичному театрі технічними робітниками, тому хлопчик зростав в атмосфері творчості.

Вже змалку Леонід виявляв незвичайну зацікавленість до малювання, любив спостерігати за процесом створення театральних декорацій. Батьки помітили це і віддали сина вчитися образотворчій грамоті до театального художника Василя Беляєва. Темою для малюнків, що неодноразово були представлені на мистецьких виставках школярів, юний художник обрав рідне місто, його живописні куточки та пам'ятки архітектури. Мати Леоніда була віруючою жінкою, щонеділі відвідувала церкву і зазвичай брала з собою дітей. Знамениті чернігівські собори зачарували хлопця, згодом він почав робити з них замальовки.

Під час війни Леонід став свідком бомбардування Чернігова, бачив як безжалісно знищувалися храми та дзвіниці, як горіла його рідна хата. Нехтуючи безпекою, він устиг вихопити з вогню найкоштовніше для себе – альбом і фарби.

Коли у 1943 році Чернігів був звільнений від окупантів, вісімнадцятирічний юнак пішов захищати Батьківщину. У складі морської піхоти визволяв Україну, Білорусію, Прибалтику, Польщу, дійшов до Кенігсбергу,

Руїни П'ятницької церкви у Чернігові, 1943

отримавши не тільки ордени та медалі, а й тяжке поранення та контузю. Після війни продовжив свою службу на флоті. На тральщику спеціального призначення, завданням якого був пошук, виявлення і знищення морських мін, брав участь в розмінуванні островів Фінської затоки.

Нагороджений орденом Великої Вітчизняної війни II ступеню, медаллю «За відвагу», медаллю «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.», орденом «За мужність».

Війна була нещадною до родини художника: на фронті загинув батько - Борис Могучов - та чотири старших брата. Сестра, яка врятувала життя багатьом солдатам витягуючи їх з поля бою, померла в Казахстані від поранень.

Демобілізувався Леонід Борисович лише у 1949 році і відразу вступив у Центральну Військово-морську школу у м. Хімки. Але в серці жила мрія – стати художником. Тому у 1953 році Леонід вступає до Одеського художнього училища. Після закінчення першого курсу залишає навчання через матеріальну скруту та повертається до Чернігова. В рідному місті очолює морський клуб ДТСААФ, де керує секцією вітрильників.

Працюючи на підприємствах рідного міста художником-оформлювачем, Леонід Борисович все ж знайшов можливість брати уроки у київського майстра живопису Миколи Глуценка. Протягом 18 років Леонід Могучов керував образотворчою студією при Чернігівському будинку піонерів та школярів.

«Любив малювати пейзажі, але й любив змальовувати храми, які ще поодинокі стояли по селах і в самому Чернігові. Спочатку змалював усі навколишні церкви, вітряки і, де ще збереглися, будинки видатних людей. Потім їхав далі і далі: на Київщину і Західну Україну. І сьогодні серед його малюнків двісті храмів Закарпаття сімнадцятого – дев'ятнадцятого століть, яких уже немає, триста храмів Чернігівщини, зруйнованих часом і людьми. Серед змальованих художником 8500 церков, маєтків, вітряків, фортець Чернігівщини, Галичини, Закарпаття, Вінниччини половина знищена. Тільки папір у кольорах і чорно-білих тонах зберігає пам'ять про ту величезну і втрачену історико-культурну спадщину України» - згадує чернігівська письменниця Валентина Мастерова.

Вперше глядачі ознайомилися з творчістю майстра у 1953 році. З того часу відбулося більше 130 персональних виставок Леоніда Могучова у великих та малих містах України, Росії, Білорусі та Канади.

Українська православна церква Київського патріархату та Українське товариство охорони пам'яток історії та культури 20 червня 1992 року започаткували спеціальний неприбутковий благодійний фонд Л. Б. Могучова, спрямований на збереження та реставрацію пам'яток церковного зодчества, народної архітектури України.

Л. Могучов зі своїми учнями морського клубу ДТСААФ

У 1993-1994 роках художник з циклом своїх робіт «Духовна спадщина України» відвідав Канаду, де під патронатом Посольства України в Канаді, Українського товариства охорони пам'яток історії та культури відбулося 44 його персональні виставки в 22 найбільших міста країни. Художник виступав у храмах, вищих навчальних закладах, зустрівся з багатьма видатними людьми, був прийнятий в почесні члени Асоціації художників-акварелістів Канади і США.

У Канаді відбулася зустріч Могучова зі своїм земляком Левком Лук'яненком. Посол України в Канаді писав: «З великою приємністю

Зустріч Л. Могучова (четвертий зліва) в аеропорту

рекомендую твори мого земляка – знаного митця Леоніда Могучова із славного українського міста Чернігова. Ці чарівні акварелі донесуть гомін титанічної і трагічної історії та дух високої культури тисячолітньої України. Ця виставка поглибить взаєморозуміння і співпрацю між Україною і Канадою!».

Творча зустріч з художником

Канадська преса не залишила подорож українського художника поза увагою: «Після вдалого показу картин Могучова в Торонто - унікальної історичної документації про українські церкви, монастирі, фортеці та пейзажі – художник здійснив подорож Канадою, відвідуючи такі міста, як Вінніпег, Саскатун, Едмонтон, Калгарі, Річмонд,

Келоун». Черговій експозиції Л. Могучова була присвячена інша публікація: «Під час подорожі Канадою Л. Могучов завершив нову серію картин – канадські історичні і культурні пам'ятки в Квебеку, Онтаріо, Манітобі, Саскачевані, Альберті та Британській Колумбії. Ця нова колекція складається з 80 картин, де центром уваги є українські церкви в Канаді. Їх показано в Київському павільйоні під назвою «Духовна спадщина України». Ця подія у Вінніпезі фінансується консисторією Українських православних церков у Канаді; коледжем Св. Ендрю та Українським Культурним та Навчальним центром. Відвідувачі виставок мають можливість

зустрітися з художником особисто і придбати його картини: оригінали та репродукції».

Газети сповіщали і про внески у Фонд ім. Л. Могуцова, їх мету та призначення: «Під час туру Заходом Канади виставка «Духовна спадщина України» отримала пожертви у фонд Могуцова з різних провінцій. Ці пожертви було розділено на три частини: фонди реставрації церков в Україні, на покриття витрат на організацію виставок і на публікацію монографії Л. Могуцова. Всі, хто вніс пожертви отримали листи з подякою і квитанції з консисторії Українських ортодоксальних церков».

Коли згоряє зірка небесна,
 Променя вічного шле, шле у світлі,
 Світить у зими, у літа і весни,
 В Божій оселі – в небі летить.
 Храми Господні нььки-Вкраїни
 Воздвигли в небо свої хрести,
 Аби хрещеній кожній людині
 Ласку Господню й милість нести.
 Але антихрист лютий, кривавий
 Храми з хрестами з землі зганяв,
 То ж, умираючи, храм, наче зірка
 Вістку у вічність від себе слав.
 Ту вістку – образ вбитого храму
 Пензлем художник мудро піймав:
 Дзвін молитовний, полум'я свічки
 Він у прийдешні віки передав.
 І Україна наша стражденна
 Хрестами храмів шле всім привіт,
 Аби щомиті в світах щоденно
 В неї з'являлися друзі нові.
 Тому в полотнах, у фарбах, у рамах
 Храми сьгодні скрізь і отут
 Любов'ю гоять болючі рани,
 Матір боронять – Вкраїну святу.
 Твори художника Л. Могуцова
 На свої крила взяли віки:
 Зоряним променем пензлі нестомні
 Сяють вогнисто наче свічки.

30.04.1993 Оттава

Отець Петро Бойко

У 1994 році у Канаді було випущено кольоровий альбом акварельних робіт автора.

Л. Могучов на виставці з прихильницями своєї творчості

у Києві пройшли виставки художника, присвячені 2000-літтю християнства та 75-річному ювілею митця.

Свої роботи Леонід Борисович ніколи не продавав - тільки дарував. Вони розлетілися по всьому світу і зараз зберігаються: не тільки в Чернігівському обласному художньому музеї, а й в інших музеях України, приватних колекціях США, Канади, Великобританії, Росії.

славетний чернігівець у 2014 році.

На пожертви, зібрані у Канаді, були реставровані чернігівські храми, зокрема: церква Святих Михайла і Федора, П'ятницька церква.

10 лютого 1998 року Леоніда Могучова прийнято у почесні члени Спілки художників України. Його твори експонувались на обласних, республіканських і всесоюзних художніх виставках. У 2000 році

Леонід Могучов є автором більш ніж 8500 малюнків та ескізів архітектурних пам'яток: церков, маєтків, вітряків, фортець. Значна частина цих споруд нині втрачена. Але завдяки ескізам художника деякі з них сьогодні відновлені.

Українське телебачення зняло фільм про життя та творчість Леоніда Могучова «Така його доля», який багато разів демонструвався на прохання глядачів.

Залишок життя художник провів у рідному місті, у невеличкій квартирі, що перебувала в аварійному стані. Помер

23 квітня 2015 року до Міжнародного дня пам'яток та історичних місць у читальній залі наукової бібліотеки Чернігівського національного технологічного університету відбувся культурно-мистецький освітній захід, приурочений до 90-річчя з дня народження видатного чернігівця Леоніда Могучова. На заході було відкрито виставку творів «Джерела духовної пам'яті».

На вернісаж завітали шановні гості - народний художник України Анатолій Никифорович Шкурко та мистецтвознавець, заступник директора Чернігівського інституту мистецтв і менеджменту культури КНАКККІМ Ірина Валеріївна Штанкіна.

Куратор виставки, викладач кафедри туризму ЧНТУ Віктор Миколайович Величко та студенти розповіли про життєвий та творчий шлях митця.

Майбутні спеціалісти з туристичної діяльності працювали над розробкою карт туристичного маршруту подорожей Леоніда Могучова Чернігівщиною та Канадою. Саме у Канаді на численних виставках експонувались акварелі славетного земляка Студентами були опрацьовані архівні матеріали, присвячені перебуванню художника у Канаді (1993-1994 рр.).

Видатний художник Чернігівщини Анатолій Шкурко поділився спогадами про свого товариша Леоніда Борисовича, якого знав ще зі шкільних років. Анатолій Никифорович зробив акцент на твердому та незламному характері митця, якому був притаманний нестримний потяг до творчості, бажання зберегти духовну спадщину Батьківщини.

Вагоме місце в доробку художника займають замальовки вітряків - дерев'яних велетнів, що прикрашали краєвиди багатьох

українських сіл та завжди були символом нашої хліборобської нації. Про своє дослідження з історії та сьогодення цих унікальних споруд розповіла Ірина Штанкіна.

«Я надзвичайно щасливий, що зміг зберегти для нащадків, бодай на папері, прекрасні пам'ятки архітектури України. Це мій скромний внесок у відродження культури рідної землі», - свого часу промовив Леонід Борисович Могучов.

Цьому кредо він залишався вірним все своє життя.

Карпенко Н.О.,
завідувачка відділом НБ ЧНТУ

ЛЕОНІД МОГУЧОВ. ЗБЕРЕЖЕННЯ ЧИ ЗАБУТТЯ!!!

Гортаючи сторінки українських газет у пошуках публікацій про Леоніда Могучова – чернігівських, київських, а також російських і, навіть, канадських видань – відчуваєш динаміку творчого злету в біографії митця та велику повагу громадськості до художника – мандрівника, поета і патріота. Ось лише, декілька промовистих назв газетних публікацій: «Ці яскраві акварелі», «Акварелі мандрівника», «Духовна спадщина України», «Пам'ятки закарбовані пензлем», «Віддаючи всього себе», «До храму дорога веде», «Хранитель краси», «До джерел духовної пам'яті», «Острівок Чернігівщини у Канаді», «Могучов повертається», «Хто прорубає вікна для Могучова».

Остання газетна стаття торкається болючого питання зневаги і відчуття необхідності реальної допомоги художнику-фронтовику, якому на той час виповнилось 80 років.

Щодо творчої спадщини Леоніда Борисовича побутують різні думки і висловлювання: від захоплення до зневажливого заперечення дій мандрівника і пам'яткоохоронця, та навіть сумнівів щодо мистецьких, професійних навичок художника-аматора, а не майстра акварельного живопису, яким він був, особливо в період 1970-1990-х років. Остання думка хибна, але

зрозуміла. В його творчій біографії були етапи, важливі віхи і місяці побожного визнання, як в Україні, так і в Канаді. Підкреслюю, не один із чернігівських художників не зробив стільки для популяризації духовної спадщини України за кордоном як Леонід Могучов.

Поїздки гурту членів невеличкого Чернігівського осередку художників України у Швецію і в Білорусь були презентацією їхніх поодиноких творів і лише епізодом у художньому житті Білорусії. Щодо Швеції, то їх приймали як митців із Чорнобильської зони, котрі виставлялись на продаж в приватних галереях і не могли задіяти пресу, телебачення, їздити по країнах біля півроку, виставлятися в столиці, великих культурних центрах, як це було із Леонідом Могучовим.

Першою дуже важливою віхою у житті Могучова було керівництво секцією водно-моторного спорту Чернігівського морського клубу ДТСААФ. Його учні судно-моделісти і скутеристи в 1954 році, успішно здали норми по комплексу «Юний моряк», влаштували шлюпочні переходи по маршруту «Чернігів – Щорс – Чернігів», «Чернігів – Київ – Чернігів». У наш час деякі учні Могучова стали капітанами дальнього плавання, і не забувають свого вчителя – бувшого інструктора Морського клубу в Чернігові.

У 1960-х роках Леонід Могучов керував студією юних художників у Палаці піонерів в Чернігові. І сьогодні його учні, наприклад Марина Кондратенко, активно працюють на ниві образотворчого мистецтва.

Оскільки закінчити Одеське художнє училище Л. Могучов не мав змоги, у зв'язку із хворобою матері, в Чернігові художник-аматор отримав перше «визнання», – в цей період йому запропонували піти з посади керівника студії. А у Леоніда Могучова вже сім'я: двоє дітей, хвора дружина. На зарплатню викладача студії образотворчого мистецтва не можливо було достойно жити. До того ж – нестриманий поклик – потяг до мандрів. У цей період Могучов відмовився від пропозиції художника-гравера Зіновія Горбовця займатися ліногравюрою, а почав опановувати навички акварелі.

Перші уроки він отримав у народного художника СРСР Миколи Глуценка в Чернігові і Седневі. У 1953 році аквареліст виставив свої твори на Першій обласній виставці образотворчого мистецтва. 1960-ті роки для художника – це роки мандрів Чернігівщиною та окремими містами України.

В 70-80-ті роки минулого століття – період інтенсивного пошуку власної манери, відшліфовки техніки акварельного живопису.

Пересуваючись на спортивному велосипеді, інколи пішки, перебуваючи у тому чи іншому селі, місті, або в полі, Леонід Могучов повинен був за годину, дві, а то і за півгодини виконати етюд на натурі. Саме цей пленерний, акварельний живопис – найцінніше у творчому доробку майстра.

Наступні станкові акварелі, виконані в майстерні, в більшості втратили подих миттєвості, настрої, живе дихання мотиву, суголосного душевного настрою і переживанням

аквареліста.

Були щасливі випадки, особливо в 70-ті роки, і подеколи в 80-ті, 90-ті, коли митець в повну силу розкрив свій талант в станковій акварелі. Це пейзажні акварелі, а також твори, що нині подаровані чернігівським музеям і майже не відомі шанувальникам.

Могучов все своє життя працював оформлювачем, поклав на ощадну книжку немалі кошти, які держава вкрала у нього. В останні роки життя митець бідкався на межі між життям і смертю.

Мистецтвознавець, член Головної ради
Українського товариства охорони пам'яток історії та культури
В. М. Величко

ПУБЛІКАЦІЇ, ПРИСВЯЧЕНІ ТВОРЧОСТІ Л. Б. МОГУЧОВА

1. Петусь, З. Біля картин Леоніда Могучова / З. Петусь // Деснянська правда. – 1959. – 15 березня.
2. Тесельська, Н. Очима чернігівців і гостей (про виставку в художньому салоні Чернігова) / Н. Тесельська // Деснянська правда. – 1969. – 19 серпня.
3. Доброхотов, В. Золоті руки / В. Доброхотов // Деснянська правда. – 1971. – 10 вересня.
4. Ключник, С. Віддаючи всього себе / С. Ключник // Деснянська правда. – 1971. – 16 листопада.
5. Кацнельсон, Абрам. Пам'ятки, закарбовані пензлем / Абрам Кацнельсон // Літературна Україна. – 1971. – 30 листопада.
6. Медведєва, В. Подорож у минуле / В. Медведєва // Деснянська правда. – 1972. – 25 березня.
7. Григор'єва, Т. Виставка акварелі / Т. Григор'єва // Деснянська правда. – 1975. – 28 січня.
8. Фесенко, А. На всю жизнь / А. Фесенко // Советская культура. – 1975. – 27 июня.
9. Лобанів, М. Люби і знай свій рідний край / М. Лобанов // Тембр. – 1976. – 19 березня.
10. Павлюк, Ю. Журавлина пісня / Ю. Павлюк // Комсомольський гарт. – 1979. – 14 серпня.
11. Адруг, А. Художнє життя: Чернігів / А. Адруг // Образотворче мистецтво. – 1979. – № 5. – С.32.
12. Боголюб, Р. М. Любов на все життя / Р. М. Боголюб // Деснянська правда. – 1981. – 16 жовтня.
13. Маркус, Н. І для прийдешніх поколінь / Н. Маркус // Деснянська правда. – 1982. – 12 грудня.
14. Пам'ятки України: історія та культура. – 1987. – № 2. – С. 20-21.
15. Гуторив, В. Хранитель красоты / В. Гуторов // Авангард. – 1988. – 12 ноября.
16. Гуторив, В. Могучая кисть Могучова / В. Гуторов // Красное знамя. – 1988. – 25 ноября.
17. Акварелі мандрівника // Київський вісник. – 1991. – 11 липня.
18. Бояренко, В. “У всякого своя доля” / В. Бояренко // Говорить і показує Україна. – 1991– 11 липня.
19. Storozhuk, Oksana Nature and history in water colours / Oksana Storozhuk // News from Ukraine. – 1991. – July, 11.
20. Історія в акварелях // Вечірній Київ. – 1991. – 22 липня.

21. Захаров, Д. Святилище / Д. Захаров // Україна. – 1992. – № 21. – С. 16-17.
22. “У всякого своя доля” // Деснянська правда. – 1992. – 20 березня.
23. Атаманчук, М. Теплий відсвіт акварелей / М. Атаманчук // Деснянська правда. – 1992. – 25 квітня.
24. Медушенко, О. Пензель увічніює храми / О. Медушенко, І. Турбай // Голос України. – 1992. – 26 травня.
25. Art helps remember the past and hope for revival // News from Ukraine. – 1992. – June, № 25.
26. Ватрич, Р. Митрополит в ролі мецената / Р. Ватрич // Голос України. – 1992. – 16 червня.
27. Пікуля, С. Такого ще не бачили / С. Пікуля // Київський вісник. – 1992. – 26 червня.
28. Зененко, В. Цей могутній Могучов / В. Зененко // Київський вісник. – 1992. – 17 вересня.
29. Лукомська, І. Філарет як спонсор українського малярства / І. Лукомська // Вечірній Київ. – 1992. – 24 вересня.
30. Захаров, Д. Святилище / Д. Захаров // Україна. – 1992. – № 21. – С. 16-17.
31. Спасокукоцкий, С. Феникс духа встанет из руин / С. Спасокукоцкий // Голос Украины. – 1992. – 26 сентября.
32. Зененко, В. Краса, збережена для нас / В. Зененко // Київська правда. – 1992. – 29 вересня.
33. Некрасова, М. Художник приглашает вас в путешествие бесплатно / М. Некрасова // Киевские ведомости. – 1992. – Октябрь, 7.
34. Зененко, В. Джерела духовної пам'яті / В. Зененко // День у день. – 1992. – Жовтень. – № 30.
35. Кузьменко, Л. Запрошення до Канади / Л. Кузьменко // Деснянська правда. – 1993. – 16 лютого.
36. Краснодемський, В. Акварелі Могучова їдуть до Канади / В. Краснодемський // Голос України. – 1993. – 16 лютого.
37. “Spiritual legacy of Ukraine” exhibit slated for four-city tour of Canada // Ukrainian Weekly. – 1993. – Much, 7.
38. “Духовну спадщину України” везуть до Канади // Вечірній Київ. – 1992. – 16 березня.
39. Василюк, Н. Острівок Чернігівщини у Канаді / Н. Василюк // Київська правда. – 1993. – 18 березня.
40. Art exhibit raises cash for restorations in Ukraine // The Ottawa Citizen. – 1996. – April, 6.
41. Years of neglect leave cultural legacy at risk // The Yazette

Montreal. – 1993. – April, 17.

42. “Джерела духовної пам’яті” // *Голос України*. – 1993. – 28 квітня.

43. Смалюх, Г. Спадщина духу і творення / Г. Смалюх // *Україна і світ*. – 1992. – 12-18 травня.

44. Пархоменко, М. Дух високої культури / М. Пархоменко // *Урядовий кур’єр*. – 1993. – 27 травня.

45. Кузьменко, Л. Ці яскраві акварелі / Л. Кузьменко // *Деснянська правда*. – 1993. – 1 липня.

46. Лукомська, І. Виставка українського художника в Канаді / І. Лукомська // *Вечірній Київ*. – 1993. – 7 липня.

47. Куценко, П. На віковичнім шляху до святинь / П. Куценко // *Деснянська правда*. – 1993. – 21 серпня.

48. Лукомська, І. Створено новий фонд / І. Лукомська // *Вечірній Київ*. – 1993. – 9 вересня.

49. Mohuchov Fond // *News from Ukraine*. – 1993. – Nos. 37-39.

50. Чорна, О. Не перестає серце дивуватися / О. Чорна // *Вісті з України*. – 1993. – № 8-9.

51. Куценко, П. Воскресимо архітектурні перлини / П. Куценко // *Деснянська правда*. – 1993. – 14 вересня.

52. Фонд підтримуватиме храми // *Вечірній Київ*. – 1994. – 1 лютого.

53. Зененко, В. Нові зустрічі з Леонідом Могучовим / В. Зененко // *Культура і життя*. – 1994. – 5 лютого.

54. Титова, О. Добродійністю підтримати духовну спадщину / О. Титова // *Урядовий кур’єр України*. – 1994. – 10 лютого.

55. Зененко, В. Храм, наче зірка / В. Зененко // *Міжнародний туризм*. – 1994. – № 2. – С.12-13.

56. Ватрич, Р. До храму дорога веде / Р. Ватрич // *Голос України*. – 1994. – 19 лютого.

57. Кузьменко, Л. Золотом цвяхована блакить / Л. Кузьменко // *Деснянська правда*. – 1994. – 23 квітня.

58. Павенська, Л. Інтерв’ю з Л. Могучовим у м. Вінніпезі / Л. Павенська // *Український голос*. – 1994. – 9 травня.

59. Religious heritage of Ukraine // *The Star Phoenix*. – 1994. – May. - № 14.

60. Storozhuk, Oksana. Nature and history in water colours / Storozhuk Oksana // *News from Ukraine*. – 1994. – July. – № 27.

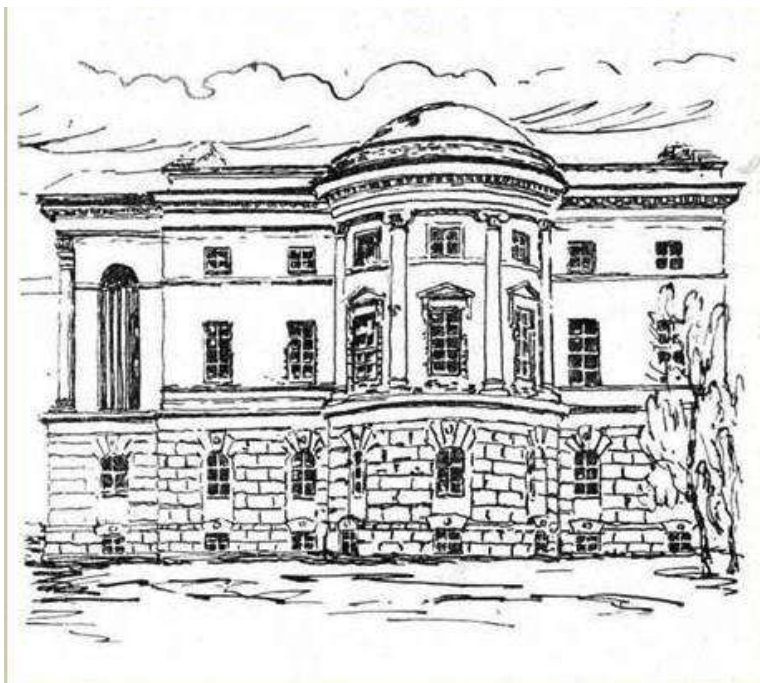
61. Зененко, В. Акварельні ліки храмів / В. Зененко // *Вісті з України*. – 1994. – 14-20 липня.

62. The Spiritual Legacy of Ukraine exhibition continues its tour of Canada // *News from Ukraine*. – 1994. – August. – № 18-24.

63. Могучов повертається // Вечірній Київ. – 1994. – 26 серпня.
64. Могучов, Л. Красно дякую / Л. Могучов // Вісті з України. – 1994. – 22-28 вересня.
65. Куценко, П. Не перестане серце дивуватись / П. Куценко // Деснянська правда. – 1994. – 25 жовтня.
66. Зененко, В. Створено благодійний Фонд Л. Б. Могучова / В. Зененко // Київський патріархат. – 1994. – Листопад. – № 5.
67. Чорна, О. Не перестане серце дивуватися / О. Чорна // Вісті з України. – 1995. – 16 лютого – 1 березня.
68. Середа, П. Дзвони тривоги і надій: виставка / П. Середа // Деснянська правда. – 1994. – 17 грудня.
69. Дзюба, С. Духовна спадщина України / С. Дзюба // Чернігівські відомості. – 1996. – 5 квітня.
70. Куценко, П. До джерел духовної пам'яті / П. Куценко // Деснянська правда. – 1995. – 26 квітня.
71. Хто прорубає вікна для Могучова? // Сіверщина. – 1996. – 20 липня.
72. Куценко, П. Не устанет серце удивляться / П. Куценко // Гомельская прауда. – 1997. – 22 лютого.
73. Штанкіна, І. Чи стануть крилаті красені помічниками? / І. Штанкіна // Деснянська правда. – 1998. – 6 жовтня.
74. З чистого джерела // Чернігівські відомості. – 2001. – 27 липня.
75. Змиевская, Л. Помогите художнику! / Л. Змиевская // Гарт. – 2004. – 10 лютого.
76. Кудіна, В. Все життя з пензлем і під вітрилом / В. Кудіна // Чернігівські відомості. – 2004. – 6 серпня.
77. Величко, В. Нам потрібна Ваша творчість / В. Величко // Літературний Чернігів. – 2007. – № 3 (39). – С. 166-167.

Книги, які проілюстрував Л. Могучов

1. Степура-Несвіт, В. Літопис у камені / В. Степура-Несвіт. – К. : Будівельник, 1972. – 48 с.
2. Царевна-Зубенко, М. Чарівна подорож / М. Царенко-Зубенко. – К. : Будівельник, 1972. – 53 с.
3. Мусієнко, П. Подих давнини глибокої / П. Мусієнко. – К. : Будівельник, 1972. – 80 с.

Ілюстрація до книги Мусієнко П. «Подих давнини глибокої» Батурин. Палац Кирила Розумовського кінця XVIII ст.

Телевізійний фільм, присвячений творчості Л. Могучова

1. “Така його доля”. Укртелефільм, 1994.

**Виставки, на яких експонувалися твори
Леоніда Могучова**

1. Пейзажі Чернігівщини. 1956. Чернігів, Палац піонерів та школярів.
2. IV обласна виставка образотворчого мистецтва та народної творчості, присвячена 40-річчю Великої жовтневої соціалістичної революції. 1957. Чернігів (каталог).
3. Обласна художня виставка. 1961. Чернігів (каталог).
4. Пейзажі Чернігівщини. 1966. Чернігів, Будинок творчості.
5. Архітектура Чернігова. 1968. Чернігів, художній відділ Чернігівського історичного музею.
6. Історико-архітектурні пам'ятки України. 1971. Київ, Будинок літераторів.
7. Пейзажі Чернігівщини. 1971. Чернігів, художній салон.
8. Архітектура Чернігівщини XI - поч. XX століть. 1973. Чернігів, Державний архітектурно-історичний заповідник.
9. Акварелі Леоніда Могучова. 1975. Чернігів, Чернігівський історичний музей (каталог).
10. Пейзажі Чернігівщини в акварелях Л. Б. Могучова. 1978. Чернігів, Чернігівський історичний музей (каталог).
11. Мальовнича Чернігівщина. 1979. Чернігів, Обласний будинок народної творчості (каталог).
12. По місцях боїв за Кавказ. Акварелі ветерана Великої Вітчизняної війни Л. Б. Могучова. 1981. Чернігів, Обласна організація Українського товариства охорони пам'яток історії та культури (каталог).
13. Акварелі, графіка художника Леоніда Борисовича Могучова (до 1075-річчя літописної історії Чернігова). 1982. Чернігів, Державний архітектурно-історичний заповідник (каталог).
14. Пам'ятки архітектури (до 1100-річчя Любеча). 1982. Любеч, будинок культури.
15. По місцях бойової слави. 1982, Чернігів, Музей 1-ї гвардійської армії.
16. Шляхами бойових доріг. 1982, Київ, Центральний будинок офіцерів.
17. Пам'ятки історії Новгород-Сіверська. 1983, Новгород-Сіверський, історичний музей.
18. По місцях бойової слави. 1984, Чернігів, Обласна

бібліотека ім. В. Г. Короленка.

19. Акварелі ветерана Великої Вітчизняної війни Л. Б. Могучова. 1985, Чернігів, Обласна організація Українського товариства охорони пам'яток історії та культури (каталог).

20. Пам'ятки історії Чернігівщини. 1987. Клімів, Брянська обл.

21. Архітектура України та пейзаж. 1989, Вінниця, Літературно-меморіальний музей М. М. Коцюбинського.

22. Пам'ятки історії Поділля, пов'язані з М. М. Коцюбинським. 1989. Чернігів, Літературно-меморіальний музей М. М. Коцюбинського.

23. Пам'ятки історії України. 1990. Київ, Будинок політпросвіти. VI з'їзд Українського товариства охорони пам'яток історії та культури.

24. Духовна спадщина України. 1991. Київ, Будинок Українського Товариства дружби і культурного зв'язку з зарубіжними країнами.

25. Джерела духовної пам'яті. 1992. Київ, Маріїнський палац. Українська Рада миру.

26. Джерела духовної пам'яті. 1992. Київ, виставковий зал Федерації незалежних профспілок України (каталог).

27. Джерела духовної пам'яті. Золоте кільце старовинної Росії. 1992. Київ, виставковий зал Будинку архітекторів України.

28. Джерела духовної пам'яті. 1992. Київ, Центральна наукова бібліотека ім. В. І. Вернадського.

29. Джерела духовної пам'яті. 1993. Канада, Монреаль, галерея Квебекського університету.

30. Джерела духовної пам'яті. 1993. Канада, Оттава.

31. Джерела духовної пам'яті. 1993. Канада, Торонто, галерея Канадсько-Української мистецької фундації.

32. Джерела духовної пам'яті. Золоте кільце Росії. 1994. Канада, Монреаль, Український Музей-Архів ім. Йосифа Сліпого (каталог).

33. Джерела духовної пам'яті. 1994. Канада, Оттава, мистецька галерея Оттаво-Карлетонського центру (каталог).

34. Джерела духовної пам'яті. 1994. Канада, Вінніпег, Український культурний та освітній центр (каталог).

35. Джерела духовної пам'яті. 1994. Канада, Саскатун, Український музей (каталог).

36. Джерела духовної пам'яті. 1994. Канада, Едмонтон, Російська православна церква св. Варвари (каталог).

37. Джерела духовної пам'яті. 1994. Канада, Калгарі, Православний культурний центр св. Володимира (каталог).

38. Джерела духовної пам'яті. 1994. Канада, Ванкувер, Католицька церква св. Марії (каталог).
39. Джерела духовної пам'яті. Золоте кільце Росії. 1994. Канада, Суррей, Український православний культурний центр (каталог).
40. Джерела духовної пам'яті. 1994. Канада, Річмонд, Річмондська бібліотека та культурний центр (каталог).
41. Джерела духовної пам'яті. Золоте кільце Росії. 1994. Канада, Нелсон, Український православний зал (каталог).
42. Джерела духовної пам'яті. 1994. Канада, Вінніпег, Київський павільйон.
43. Джерела духовної пам'яті. 1994. Канада, Монреаль, Галерея мистецтв (каталог).
44. Сучасний іконопис. 1994. Київ, Український дім.
45. Джерела духовної пам'яті. 1995. Чернігів, Літературно-меморіальний музей ім. М. М. Коцюбинського.

* У перелік не включено понад 120 виставок, що проводилися у школах, сільських та міських будинках культури.

«Сонце на вітряку зупинилося, на крилах зачепилося...», 1970-ті.
Папір, акварель. 20х30.

Вітер-вітряк

Б. Могучов

Сонце кинуло своє проміння,
Відбилося доріжкою на озимих,
І ген покотилося з вітром
По полю.
На вітряку зупинилося,
На крилах зачепилося.

А він, як старий дід,
Розвів руками, заскрипів
Крилами:
- Стояв століттями,
Життя людське я бачив,
На хліб насущний,
Зерно на борошно молот.
Як в жорновах круговерть
Людське життя іде і досі,
Не втішає.

Нужда була, нужда є, і досі
Не вмирає.
Найкраще життя у раю,
Тільки в Божій силі сяє.
Роздерли мене сніги, дощі,
Люті бурі, глузд та байдужі люди.
А я б в пригоді ще стався.

Вітер загудів:
- Ти став старий,
Пора тобі і спочивати.
А я полечу по полю гудіти,
Гучно завивати,
Та даремно свою силу
Людям віддавати!

КАТАЛОГ

1. Танки йдуть у наступ, 1943. Папір, акварель. 14,5x20,8.
2. Руїни П'ятницької церкви у Чернігові, 1943. Папір, акварель. 20x30.
3. Катер «Молодогвардієць», 1960-70-ті. Папір, акварель. 18x27.
4. Фасад чернігівської друкарні Троїцького монастиря (фрагмент), 1960-ті. Папір, акварель. 17x11.
5. Після дощу, 1960-ті. Папір, акварель. 21x28.
6. Вітряк (XIX ст.) в с. Голубичі, Ріпкинський р-н, Чернігівська обл., 1967. Папір, акварель, перо. 24x36,5.
7. Вітряк в с. Олбин, Козелецький р-н, Чернігівська обл., 1969. Папір, акварель. 33x23.
8. Вітряк в с. Олбин, Козелецький р-н, Чернігівська обл., 1969. Папір, туш, перо. 33x23.
9. Вітряк (XIX ст.) в с. Вишеньки, Коропський р-н, Чернігівська обл., 1969. Папір, туш, перо, ч. б. акварель. 34x24.
10. Вітряк (XIX ст.) в с. Ведильці, Чернігівський р-н, Чернігівська обл., 1969. Папір, акварель. 29,5x21.
11. Вітряк, 1970. Папір, туш, перо. 32x23.
12. Вітряк (XIX ст.) в с. Бережівка, Ічнянський р-н, 1970. Папір, туш, перо, ч. б. акварель. 22,5x17,5.
13. Вітряк (XIX ст.) в с. Носоківка. 1970-ті. Папір, туш, перо, акварель. 24,5x18,5.
14. Двоє, 1970 р. Папір, акварель. 27,3x17.
15. Преображенська церква (1795) у Межиріччі, 1970. Папір, акварель, туш. 31x21,5.
16. Вітряк (XIX ст.) в с. Тростянець, Ічнянський р-н, Чернігівська обл., 1970. Папір, акварель, туш. 32x20.
17. Вітряк в с. Селянська Слобода, Чернігівський р-н, Чернігівська обл., 1970. Папір, туш, перо, ч. б. акварель. 33x22,5.
18. Воскресенський собор у м. Остер, Чернігівська обл. 1970. Папір, акварель. 30x23.
19. В'їзна брама Троїцько-Іллінського монастиря у м. Чернігів, 1970. Папір, акварель. 36,5x26,5.
20. Двоє: дуб і сосна, 1970. Папір, акварель. 27x17.
21. Будинок Лизогуба у м. Чернігів, 1970-ті. Папір, туш, перо, акварель. 21x30.
22. Іллінська церква в м. Чернігів, 1970-ті. Папір, туш, перо, ч. б. акварель. 30x25,5.
23. «Роздерли мене сніги, дощі, люті бурі, глузд та байдужі

люди...», 1970-ті. Папір, акварель. 20х30.

24. Стара верба, 1970-ті. Папір, акварель. 30х22,5.

25. Троїцька церква в с. Бігач, Менський р-н, Чернігівська обл., 1970. Папір, акварель. 24х32.

26. Вітряк в с. Горошківка, Городнянський р-н, Чернігівська обл., 1972. Папір, акварель. 30х21,5.

27. Вітряк (XIX ст.) в с. Олбин, Козелецький р-н, Чернігівська обл., 1973. Папір, туш, перо, акварель. 24,5х18.

28. Вітряк (XIX ст.) в с. Селянське, Ріпкінський р-н, 1974. Папір, акварель. 30х21.

29. Церква Різдва Богородиці в с. Петрушин, Чернігівський р-н, Чернігівська обл. 1975. Папір, акварель. 23х30.

30. Вітряк біля с. Тростянець, Ічнянський р-н, Чернігівська обл., 1976. Папір, акварель. 21,5х31.

31. Вітряк (XIX ст.) в с. Смоличівка, Любецький р-н, Чернігівська обл., 1976. Папір, акварель. 29,5х21.

32. Водяний млин в с. Горошківка, Городнянський р-н, Чернігівська обл., 1976. Папір, акварель. 24х36.

33. Водяний млин (1928) в с. Тимоновичи, Семенівський р-н, Чернігівська обл., 1976. Папір, акварель, туш, перо. 30х21.

34. Фортеця на р. Дністрі, м. Хотин, Чернівецька обл., 1976. Папір, туш, перо, ч. б. акварель. 23х31,5.

35. Альтанка Глінки (XVIII ст.) в с. Качанівка, Ічнянський р-н, Чернігівська обл., 1978. Папір, туш, перо, ч. б. акварель. 33,5х24.

36. Кам'яниця Лизогубів у Седневі, Чернігівська обл., 1978. Папір, туш, перо, ч. б. акварель. 28,5х21.

37. «Козацькі родини приходили молитися». Козацька церква м. Ніжин, 1980. Папір, туш, перо, ч. б. акварель. 33х22,5.3

38. Дерев'яна церква, 1980-ті. Папір, туш, перо, акварель. 30х26.

39. Осінь на Забарівці, м. Чернігів, 1980. Папір, акварель. 45х31.

40. Руїни будинку духовної консисторії Єлецького Успенського монастиря м. Чернігів, 1982. Папір, акварель, туш. 23х31.

41. Трапезна Троїцького монастиря м. Чернігів, 1983. Папір, акварель, туш, перо. 23х33.

42. Покровська церква в с. Жукля, Корюківський р-н, Чернігівська обл., 1984. Папір, акварель. 18,5х26,5.

43. Причистинська церква в с. Даничі, Ріпкінський р-н, Чернігівська обл., 1985. Папір, туш, перо, акварель. 34х24.

44. Колегіум в м. Чернігів, 1987. Папір, ч. б. акварель, фломастер. 34х24,5.

45. «Все йде, все минає...». Із серії «Лісовою сторожею»,

1989. Папір, туш, перо, ч. б. акварель. 34,5x24.

46. Українська католицька церква ХХ ст. м. Торонто, Канада, 1993. Репродукція.

47. Руїни Успенського Собору у Києві, 1990-ті. Репродукція.

48. Українська православна церква Святого Юрія 1946-1951 рр. м. Ляшін, Канада, 1993. Репродукція.

49. Катедра Святого Йосафата в Торонто, Канада, 1993. Репродукція.

50. Українська католицька церква Присвятої Марії 1989 р. м. Ванкувер, Канада, 1994. Репродукція.

51. Українська католицька церква Іоанна Хрестителя ХХ ст. м. Оттава, Канада, 1994. Репродукція.

52. Українська греко-католицька церква Святого Юрія 1939 р., м. Саскатун, Канада, 1994. Репродукція.

53. Українська католицька Катедра святого Йосафата 1947 р., м. Едмонтон, Канада, 1994. Репродукція.

54. Будинок парламенту провінції Манітоли, м. Вінніпег, Канада, 1994. Репродукція.

55. Вівтар Українського православного Собору Успіння Присвятої Богородиці, м. Оттава, Канада. 1994. Репродукція.

56. Вівтар Собора Святої Покрови м. Вінніпег, 1994. Репродукція.

57. Греко-православна церква Святого Івана Хрестителя 1953-1959 рр. м. Норт-Батлфорд, Провінція Саскачеван, Канада, 1994. Репродукція.

58. Панорама м. Ванкувер 1994 р., Канада. Репродукція.

59. Українська православна церква Святого Вознесіння 1911 р., м. Міган, провінція Саскачеван, Канада, 1994. Репродукція.

60. Українська греко-православна Катедра Пресвятої Трійці 1954, м. Вінніпег, Канада, 1994. Репродукція.

61. Іллінська церква ХІ ст., м. Чернігів, 1995. Папір, туш, перо, ч. б. акварель. 30x26.

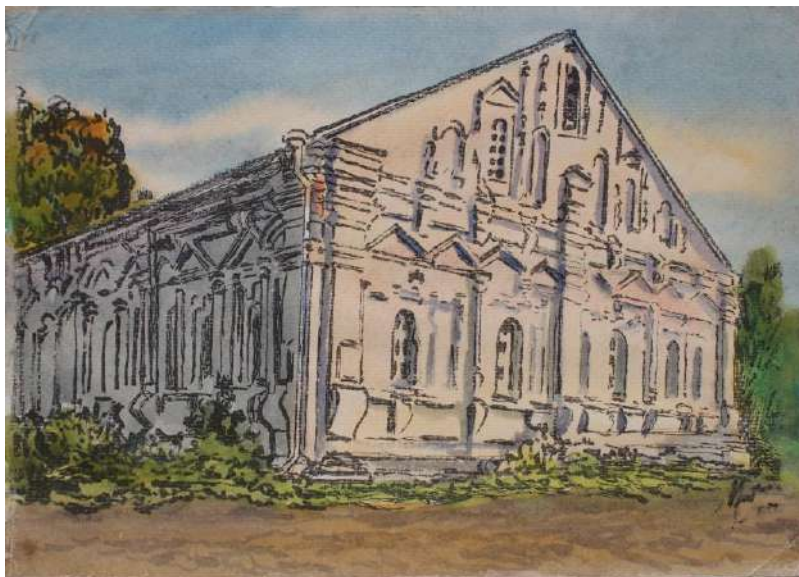
62. Троїцький монастир ХVІІ ст., м. Чернігів, 1995. Папір, туш, перо, ч. б. акварель. 23,3x34,3.

«Планета Земля – для всіх рідний дім.
Чому на цій планеті споконвічна ворожнеча,
а між націями – війни?
На земній кулі процвітає неuczтво,
рабство, насильство, зло.
Коли люди стануть добрими один до одного,
будуть любити один одного,
жити спокійно без війн, танків, бомб,
мати сім'ї, виховувати дітей?
Коли перекуємо мечі на орала,
а списи на серпи?»

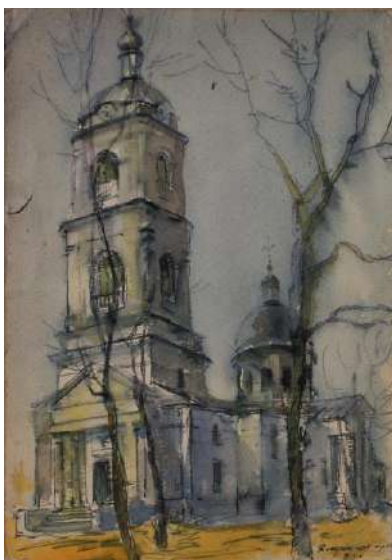
Л. Могучов

Руїни П'ятницької церкви у Чернігові, 1943.
Папір, акварель. 20x30.

Будинок Якова Лизогуба у м. Чернігів, 1970-ті.
Папір, акварель, фломастер. 21x30.

Воскресеньський собор в м. Остер,
Чернігівська обл. 1970 р.
Папір, акварель. 30x23.

Преображенська церква (1795) у Межиріччі,
1970. Папір, акварель, туш. 31x21,5.

Фортеця на р. Дністрі, м. Хотин, Чернівецька обл.,
1976. Папір, туш, перо, ч. б. акварель. 23x31,5.

Альтанка Глінки (XVIII ст.) в с. Качанівка,
Ічнянський р-н, Чернігівська обл., 1978.
Папір, туш, перо, ч. б. акварель. 33,5x24.

Кам'яниця Лизогубів у Седневі, 1978.
Папір, туш, перо, акварель. 28,5x21.

Кам'яниця Лизогубів у Седневі, 1978.
Папір, туш, перо, ч. б. акварель. 28,5x21.

Руїни будинку духовної консисторії Єлецького Успенського монастиря
м. Чернігів, 1982. Папір, акварель, туш. 23x31.

Трапезна Троїцького монастиря XVII ст.,
м. Чернігів, 1983. Папір, акварель, туш, перо. 23х33.

Покровська церква в с. Жукля, Корюківський р-н, Чернігівська обл., 1984.
Папір, акварель. 18,5х26,5.

Колегіум у м. Чернігів, 1987.
Папір, ч. б. акварель, фломастер. 34x24,5.

Іллінська церква XI ст., м. Чернігів, 1995.
Папір, туш, перо, ч. б. акварель. 30x26.

Троїцький монастир XVII ст., м. Чернігів, 1995.
Папір, туш, перо, ч. б. акварель. 23,5x34,5.

Після дощу, 1990-ті. Папір, акварель. 21x28.

Дерев'яна церква, 1980-ті.
Папір, туш, перо, акварель. 30x26.

Причистинська церква в с. Даничі, 1985.
Папір, туш, перо, акварель. 34x24

Церква Різдва Богородиці в с. Петрушин, 1975.
Папір, акварель. 23x30.

Троїцька церква в с. Бігач, Менський р-н, Чернігівська обл., 1970.
Папір, акварель. 24x32

Стара верба, 1970-ті. Папір, акварель. 30x22,5.

Двос: дуб і сосна, 1970. Папір, акварель. 27x17.

«Все йде, все минає...». Із серії «Лісовою сторожею», 1989.
Папір, туш, перо, ч. б. акварель. 34,5x24.

Вітряк (XIX ст.) в с. Голубичі, Ріпкинський р-н, Чернігівська обл.,
1967. Папір, акварель, перо. 24x36,5.

Вітряк (XIX ст.) в с. Вишеньки, Коропський р-н, Чернігівська обл., 1969. Папір, туш, перо, ч. б. акварель. 34x24.

Вітряк в с. Олбин, Козелецький р-н, Чернігівська обл., 1969.
Папір, туш, перо. 33x23.

Вітряк в с. Селянська Слобода, Чернігівський р-н,
Чернігівська обл., 1970. Папір, туш, перо, ч. б. акварель. 33x22,5.

Вітряк (XIX ст.) в с. Бережівка, Ічнянський р-н,
Чернігівська обл., 1970. Папір, туш, перо, ч. б. акварель. 22,5x17.

Вітряк (XIX ст.) в с. Тростянець, Ічнянський р-н,
Чернігівська обл., 1970. Папір, акварель, туш. 32x20.

«Сонце на вітряку зупинилося, на крилах зачепилося...»,
1970-ті. Папір, акварель. 20x30.

Вітряк в с. Горошківка, Городнянський р-н,
Чернігівська обл., 1972. Папір, акварель. 30x21,5.

Вітряк (XIX ст.) в с. Селянське, Ріпкінський р-н,
Чернігівська обл., 1974. Папір, акварель 30x21.

Водяний млин в с. Тимоновичі, Семенівський р-н,
Чернігівська обл., 1976. Папір, акварель, туш, перо. 30x21.

Вітряк біля с. Тростянець, Ічнянський р-н,
Чернігівська обл., 1976. Папір, акварель. 21,5x31.

Водяний млин в с. Горошківка, Городнянський р-н,
Чернігівська обл., 1976. Папір, акварель. 24x36.

Вітряк (XIX ст.) в с. Смоличівка, Любецького р-ну,
Чернігівська обл., 1976. Папір, акварель. 29,5x21.

Українська православна церква Святого Юрія 1946-1951 рр. м. Ляшін, Канада, 1993. Репродукція.

Українська католицька церква ХХ ст. м. Торонто, Канада, 1993. Репродукція.

Катедра Святого Йосафата м. Торонто,
Канада, 1993. Репродукція.

Греко-православна церква Святого Івана Хрестителя 1953-1959 рр.
м. Норт-Батлфорд, провінція Саскачеван, Канада, 1994. Репродукція.

Українська католицька церква Присвятої Марії 1989 р. м. Ванкувер,
Канада, 1994 р. Репродукція.

Українська православна церков Святого Вознесіння 1911 р., м. Міган, провінція Саскачеван, Канада, 1994. Репродукція.

Вівтар Українського православного Собору Успіння Присвятої Богородиці, м. Оттава, Канада. 1994. Репродукція.

Вівтар Собору Святої Покрови м. Вінніпег, Канада, 1994.
Репродукція.

Будинок парламенту провінції Манітоли, м. Вінніпег, Канада, 1994.
Репродукція.

Українська католицька Катедра Святого Йосафата 1947р., м. Едмонтон, Канада, 1994. Репродукція.

Російська греко-католицька православна церква Святої Варвари м. Едмонтон, Канада, 1994. Репродукція.

Руїни Успенського Собору у Києві, 1990-ті. Репродукція.

Панорама м. Ванкувер, 1994. Репродукція.

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК НАЗВ КАРТИН**А**

Альтанка Глінки (XVIII ст.) в с. Качанівка [28]

Б

Будинок Якова Лизогуба у м. Чернігів [26]

Будинок Парламенту провінції Манітоли, м. Вінніпег [47]

В

Вівтар Собора Святої Покрови м. Вінніпег [47]

Вівтар Українського православного Собору Успіння Присвятої Богородиці, м. Оттава [46]

Вітряк біля с. Тростянець [41]

Вітряк (XIX ст.) в с. Бережівка [38]

Вітряк (XIX ст.) в с. Вишеньки [37]

Вітряк (XIX ст.) в с. Голубичі [36]

Вітряк в с. Горошківка [40]

Вітряк в с. Олбин, 1969. Папір, туш, перо [37]

Вітряк в с. Селянська Слобода [38]

Вітряк (XIX ст.) в с. Селянське [40]

Вітряк (XIX ст.) в с. Смоличівка [42]

Вітряк в с. Тростянець [39]

Водяний млин в с. Горошківка [42]

Водяний млин в с. Тимоновичи [41]

Воскресенський собор в м. Остер [26]

«Все йде, все минає...» [36]

Г

Греко-православна церква Святого Івана Хрестителя, м. Норт-Батлфорд [45]

Д

Двоє: дуб і сосна [35]

Дерев'яна церква [33]

І

Іллінська церква в м. Чернігів [31]

К

Кам'яниця Лизогубів у Седневі [28]

Кам'яниця Лизогубів у Седневі (ч. б. акварель) [29]

Катедра Святого Йосафата в Торонто [44]

Колегіум в м. Чернігів [31]

П

Панорама м. Ванкувер [49]

Після дощу [32]

Покровська церква в с. Жукля [30]

Преображенська церква у Межиріччі [27]

Причистинська церква в с. Даничі [33]

Р

Російська греко-католицька православна церква Святої Варвари м. Едмонтон [48]

Руїни будинку духовної консисторії Єлецького Успенського монастиря м. Чернігів [29]

Руїни П'ятницької церкви у Чернігові [25]

Руїни Успенського Собору у Києві [49]

С

«Сонце на вітряку зупинилося, на крилах зачепилося...» [39]

Стара верба [35]

Т

Трапезна Троїцького монастиря м. Чернігів [30]

Троїцька церква в с. Бігач [34]

Троїцький монастир м. Чернігів [32]

У

Українська католицька Катедра Святого Йосафата, м. Едмонтон [48]

Українська католицька Церква, м. Торонто [43]

Українська католицька церква Присвятої Марії, м. Ванкувер [45]

Українська православна церква Святого Вознесіння, м. Міган [46]

Українська православна церква Святого Юрія, м. Ляшін [43]

Ф

Фортеця на р. Дністрі [27]

Ц

Церква Різдва Богородиці в с. Петрушин [34]

ЗМІСТ

Закоханий у рідний край	3
Леонід Могучов. Збереження чи забуття!!!.....	9
Публікації, присвячені творчості Л. Могучова.....	12
Книги, які проілюстрував Л. Могучов.....	16
Телевізійний фільм, присвячений творчості Л. Могучова.....	17
Виставки, на яких експонувалися твори Л. Могучова.....	17
Вітер-вітряк.....	20
Каталог.....	22
Алфавітний покажчик назв картин.....	50

МОГУЧОВ ЛЕОНІД БОРИСОВИЧ

АКВАРЕЛЬ КАТАЛОГ

Головний редактор:	Мороз Н. В.
Укладачі:	Величко В. М., Карпенко Н. О.
Технічний редактор:	Сіденко Т. А.
Мовне редагування та коректура:	Бевз І. В.
Друк:	Сіденко Т. А.

Прийнято до друку 21.12.2017 р. Здано до друку 22.12.2017 р.
Формат 60x84/16. Папір офіс. Гарнітура Arial.
Друк - цифровий. Ум.-друк. арк. 3.25. Обл.-вид. арк. 095.
Наклад 50 прим. Зам. № 1703.018.002

Чернігівський національний технологічний університет
14027 м. Чернігів, вул. Шевченка, 95
Наукова бібліотека
14033, м. Чернігів, вул. Стрілецька, 1
Тел.: (0462) 665-224
E-mail: library2@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців,
виробників і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 4802 від 01.12.2014 р.